

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita Venerabilis Arnesti, (vulgò Ernesti) Primi Archiepiscopi Pragensis

Balbín, Bohuslav

Pragæ, 1664

Summa Venerabilis Arnesti Prudentia. Item Fællicitas Regni Bohemiæ ab Arnesti Ministerio, & gubernandi primâ authoritate & scientiâ. Caput XI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42763

perantia) quibus anima ejus velut hortus irriguus, aut Paradisus deliciarum circumfluebat, *Prudentia* reliqua est, quæ in *Arnesto* mare potiùs, quàm flumen appellari meretur.

Summa Venerabilis ARNESTI
Prudentia. Item Fælicitas Regni Bo-
hemix ab Arnesti Ministerio, &
gubernandi primâ authoritate
& scientiâ.

CAPUT XI.

Magnus Emblematum, & hujusmodi elegantiarum, quæ curiosis ingenijs delicias faciunt, superiore sæculo Princeps *Alciatus*, cùm Magno Duci Epitaphium conderet, super Tumulum mortui Ducis, Urbes armis ab eo devictas, campos prælijs ablatos, flumina sanguine euntia, strages ac cædes hostium editas, auctas eorum corporibus terras, erepta vexilla & trophæa, aliâque his similia militiæ decora, pingi jussit, sed eâ dispositione, ut ex ijs *Ducis* conficeretur *Effigies*, quæ virtutes ejus bellicas, unâque ipsum armis, velut ericium, referret. Si *Arnesti* Prudentiæ Imaginem spectare aliquis oculis post tot sæcula cuperet, ante eum ego *Bohemia Regnum*, non ut nunc est lacerum, viris & viribus defectum, sed quale *Caroli Caesaris* temporibus fuit, viris armisque florentissimum, opibus, auro, argento, gemmisque nitens, pace suâ latum, Civitatibus frequentissimis, & pulcherrimis constitum, Cœnobijs Templisque altissimis distinctum, omni bonorum genere, & fortunæ rivis magis, quàm fluminibus suis, circumfluens, in Tabula statuerem, adde-
rémque

R
Bohemix
antiquæ fæ-
licitas & o-
pulentia Ar-
nesti emble-
ma.

remque breve Lemma, quo *talis ab Arnesto* prodijisse *Bohemia* diceretur. Sed fera ista sunt regionis deplorata, & quondam hæresi, nunc aliter pereuntis, solatia. Illud fidenter iterum, iterumque repeto: quidquid gloriæ & potentia, quidquid religionis, pietatis, virtutum, ac felicitatis humanae & divinae *Cæsaris Caroli* temporibus fuit (quod certe maximum fuisse scimus) id omne *Arnesto* potissimum deberi. E sinu ejus *Carolus* prodijt, ejus consilij, pietate ac sanctimoniâ ipse regebatur, & regna regebat; eo Ministro, atque etiam Legato in rebus gravissimis utebatur, quidquid prope *Carolus* fecit, *Arnestus* est. Spectavit hujus felicitatis aliquam partem (quamvis jam tum cadebat *Bohemia*) altero post *Carolium* sæculo *Pius II.* Pontifex, cum in *Bohemia* ante Pontificatum, *Friderici Cæsaris Legatus* venisset, neque dubitavit ea de *Bohemia* scribere, quæ non modò exteri, sed etiam *Bohemi* admirentur. Huc spectant illa, quæ superius attuli, cum aut *Arnesti* in *Ecclesiam Pragensem* merita, aut consilia, quæ *Carolo* regnanti dederit, commemorabam; hic repetere operæ pretium non duxi: quantus *Cœnobiorum* numerus! quanta *Nobilitatis bellicosæ* copia! quanta ubique *Sanctitatis & Virtutum* exempla! quanta *scientia & doctrina*! quanta in *Pace* opum magnitudo & *securitas*! quàm auctus domi *populus*! quanta apud *vicinas, remotasque gentes* *Gloria*! quàm *Rex* populo charus, quàm *Regi* *populus*! Neque enim majus *Regnorum* vinculum, quàm *populus* qui se à *Rege suo* sentit amari. Et respondebat aureis moribus aurea tellus, tantusque auri & argenti proventus, ut turres & tecta *Pragensis* arcis auro probatissimo *Carolus* inaurarit. Quæ quidem *Telluris felicitas*, etsi ab *Arnesti* consilij provenire non potuit, tamen observatum magnis auctoribus est: *Naturam*, aut potius *Naturæ authorem*, *DEVM*, *Prudentiam Gubernantium*, tum alijs, tum istiusmodi muneribus ac divitijs remunerari. Contrà mala & inimica Regnis consilia, inopiâ publicâ terrarum, pecuniæ & annonæ caritate, aliisque malis puniri. Ego, ait *Sallustius*, in vita multa audiendo atq; legendo ita comperi, omnia *Regna, Nationes, Civitates*

Vide Præfat.
in hist. Bohem.
Ænea Silvij
& Martinij
C. 36.

II.
Bonam Gu-
bernatione
felicitas cõ-
sequitur. ma-
lam publica
inopia.

Hæck A. 1363
Hæck A. 1370

Tacit. in An-
nalibus.

Orat. ad Jul.
Cæsarem.

usq; eò prosperum Imperium habuisse, dum apud eos vera consilia valuerunt; ubicunq; gratia, timor, voluptas ea corrumpere, post paulò imminuta opes, deinde ademtum Imperium, postremò servitus imposta est.

III.

M. S. Vita.

Plutarch. L. Apophth. ad Cas. Trejan.

IV.

Cur ad Statuam VEN. Arnesti jaceat Leo.

Oeconomicam Arnesti prudentiam, cum de ejus operibus publicis & privatis agerem, laudavi; Ecclesiasticam, Statuta & fundatus sub eo Archiepiscopatus, & scripta ab eo monumenta ostendit; Politicam, Aulae Ministerium, & tot Legationes susceptae comprobant, ut meritò in Manuscriptis Magni Consilij Vir appelletur Arnestus. Sed nullum majus prudentiae documentum, quam ad omnem regnandi gloriam excultus Caesar Carolus, cujus consummatissimi Principis ideam quandam expressit toto libro vicefimo secundo historiae suae Episcopus Dubravius; fuitque, Caesari velut Zopyrus (nam Arnesto, verba sunt Dubravij, rerum omnium Caesar fidem habebat.) quem Zopyrum centum Babylonibus Darius legitur aestimasse. Ex hoc igitur felicissimo, & numeris omnibus absoluto Principe, Effigies quaedam Arnesti componitur, in qua divinam ejus prudentiam liceat intueri. Nec vacare mysterio credendum est: Leonem marmoreum in Tumulo Arnesti ad ejus statuae pedes jacere, ut hodièque videmus; significare enim antiquitas, atq; ut suspicor, Carolus ipse Imperator, adjecto signo voluit: Leonem, qui Regni Bohemiae Insigne est bello Mediolanensi partum, Arnesto Magistro & Ministro usum olim fuisse; ad ejus pedes abjectum excubare; & tanto amisso Patre ingemiscere.

Hæc pauca de VEN. Viri prudentia; nam quæ prioribus libris adduxi, cuilibet prudenti possunt sufficere.

Venerabilis ARNESTI multiplex, profundissimæque doctrina,
& omnibus scientijs excultus
animus.

CA.